

Štábní praporčík Miroslav Švadlena má na starost dva kurzy, oba týdenní. Akademický instruktorský kurz NATO je otevřen jak pro důstojníky, praporčíky, tak i civilní zaměstnance. Zaměřuje se na didaktické modely. „Jde nám o to, sjednotit výuku v NATO. Každá země má svůj systém přípravy instruktorů a právě jim bychom chtěli dát určité mantinely. Zaměřujeme se na strukturu vyučovací hodiny. Když to řeknu poněkud zjednodušeně, tak učíme lidi učit,“ upřesňuje štábní praporčík Švadlena. „Dělám náčelníka kurzu. Což v praxi znamená, že zhruba měsíc před jeho zahájením musím vypracovat strukturu a oslovit všechny přednášející. Oslovujeme externí lektory, čerpáme ale i z vlastních kontaktů a zkušeností. Ty nejlepší studenty si mohou vytipovat i během samotného kurzu. Pak se s nimi domluví, zda by nebyli ochotni se sem později vrátit a přednášet. Kromě toho je potřeba objednat učebny, sestavit rozvrh a připravit celkové technické zajištění. Tedy kolik potřebujeme počítačů, internetových připojení atd. Do budoucna se počítá s tím, že budu i vyučovat. Jsem tady rovněž jako instruktor.“

Kromě toho zajišťuje ještě NATO instruktorský kurz. Ten je určen pouze pro seržanty. „V našem oddělení jsme vybrali deset témat, o kterých si myslíme, že jsou důležitá. Namátkově je tam například historie, strategie NATO atd. Cvičíme instruktory, kteří budou později v Alianci vzdělávat další praporčíky. Jedná se většinou o instruktory z různých škol. Tento kurz vznikl právě na základě jejich potřeby,“ říká Miroslav Švadlena. „Na počátku tohoto procesu byl alianční dokument podepsaný v roce 2010 veliteli obou strategických aliančních velitelství ACT a ACO. Ten obsahoval doporučení NATO jednotlivým členským zemím, jakým směrem rozvíjet praporčícký sbor. Právě proto je této oblasti věnována zvýšená pozornost.“

Nizozemsko a Belgie v čele

V září loňského roku se díky tomu rozšířilo původně pouze dvoučlenné oddělení

o štábního praporčíka Švadlena a jeho maďarského kolegu. V letošním roce by měl ještě přijít jeden americký seržant.

Do tohoto kurzu se může přihlásit maximálně dvacet čtyři lidí. Přitom platí, že poptávka převyšuje nabídku. Postup je takový, že jednotlivé země si nárokují určitá místa s tím, že škola nakonec rozhodne. Často se stává, že například místo požadovaných dvou posluchačů mohou vyslat jen jednoho.

„Když člověk nastoupí do takového zařízení z Generálního štábu, je to hodně velká změna. Ze všeho nejdříve je potřeba proniknout do systému a usadit se tady. Snažíme se každého jedince zapojit přímo do vyučovacího procesu. Všechno je tady mnohem více interaktivní než u nás, jinak by nám posluchači na přednáškách usnuli. Nejvíce ze všeho je zde oceňovaná výuka při praktických cvičeních. Každý má možnost si cvičně vyzkoušet, jaké je to přednášet,“ vysvětluje štábní praporčík. „My ty kurzy nejen připravujeme a učíme během nich, ale musíme je také vyhodnotit. A právě na tento proces je kladen velký důraz. Studenti vyhodnocují každou přednášku zvlášť, a to stupnicí od jednoho bodu do pěti. Nejdříve zhodnotí přednášející sám sebe, pak ho hodnotí spolužáci a nakonec my, instruktoři.“

Když instruktoři rozdělí posluchače do menších skupin, je prý zajímavé sledovat, kdo se z nich vyčlení jako vůdčí typ. Rodilí mluvčí mají samozřejmě v tomto případě určitou výhodu. Neplatí to ale absolutně. Navíc vedoucí se je většinou snaží usměrnit, aby se poněkud stáhli a poskytli tak prostor ostatním.

„Má pozice zde není administrativní, člověk pracuje s lidmi, přednáší. Pro praporčíky je to vynikající možnost. Dělám stejnou práci jako vyšší důstojníci. Není to samozřejmě snadné. Nikdo nám sem posluchače nenakomanduje. Musíte připravit natolik zajímavou výuku, aby o ni projevil zájem a přihlásili se sami. Když jsem připravoval svůj první kurz, zpočátku se nikdo nehlásil. To člověka samozřejmě znervózňuje.“

Zhruba měsíc před jeho zahájením se ale velice rychle naplnil,“ usmívá se Miroslav Švadlena. „Podle mého názoru je vzdělávací systém pro praporčíky nejlépe rozvinut v Nizozemsku a Belgii. Proto právě z těchto zemí nejvíce využívám praporčíky, pomáhají mi při organizování kurzů.“

Zpětná vazba

Na škole vládne duch naprosté akademické svobody. Absolventi nesmí nikoho urážet, ale jinak mohou projevit jakýkoliv názor. Na závěr mají možnost kurz vyhodnotit. K tomuto účelu slouží předem připravený formulář, který vyplní. Většinou se jedná o věcné připomínky, nechybí ale ani smysl pro humor. Jeden ze studentů si například postěžoval, že se ubytoval v centru Oberammergau poblíž kostela a že se příliš nevyspal. Celou noc totiž byly zvony.

„Tato zpětná vazba představuje důležité podklady pro naši další práci. Na základě hodnocení se dozvím, zda jsem kurz připravil dobře, nebo špatně. Jsem si jist, že spokojení studenti budou dělat dobrou reklamu ve svých zemích nejen mému kurzu, ale také celé škole NATO,“ vysvětluje podplukovník Havel.

Není to ale jen o obsahu jednotlivých kurzů. Vojáků obohacuje i mezinárodní prostředí, lidé si navzájem vyměňují poznatky, zkušenosti. Získávají přehled, jak se to dělá jinde. „Náš příspěvek má samozřejmě i svou reprezentativní hodnotu. Ostatní země oceňují, že Česká republika tímto výrazným způsobem přispívá. Ostatně pořádali jsme zde i tzv. country briefing, kde se zaměstnanci školy dověděli mnoho zajímavostí o naší zemi a armádě,“ doplňuje Jiří Havel.

Výuka na škole probíhá od osmi ráno do pěti odpoledne. V některých případech pak ještě následuje samostudium. Součástí kurzu je společná večeře posluchačů a návštěva nedalekého pohádkového zámku Neuschwanstein, který ve druhé polovině devatenáctého století nechal postavit Ludvík II. Bavorský. Pokud studentům v hodně nahuštěném programu zbude nějaký čas, mohou si zvolit některou z horských túr, pro něž je v okolí nespočet možností.

Text: Vladimír Marek
Foto: autor a archiv školy

Pandur II

kolový obrněný transportér – zdravotnický

Zdravotníci bývají obvykle méně medializováni než bojové vojenské odbornosti. Avšak jsou první, po kom volají zranění válečníci. Přitom evakuační jednotky jsou mnohdy ohroženy stejně jako bojové, v některých případech i víc. Zachraňování raněných není žádný veselý MASH a k tomu, aby přežili, slouží odsunová vozidla, která je odvázejí na místo ošetření. Jedním z nich je kolový obrněný transportér – zdravotnický.

Organizovaná a profesionální péče o raněné a nemocné se poprvé objevila v době Krymské války (1853 až 1856), kdy ji zorganizovala britská sestra Florence Nightalová. Pokračovatelem byl především francouzský generál Henri Dunant, zakladatel Červeného kříže (1863) a tvůrce Ženevské konvence. Úmrtnost raněných byla do té doby děsivá a jen pomalu se zlepšovala, protože s rozsahem konfliktů narůstaly ztráty. Velké ofenzívy, především za první světové války, přinášely i přes stovky tisíc obětí. Dostat zraněného vojáka z bojové linie nebyla jednoduchá záležitost. Hmotnost bezvládného těla, mnohdy nepříznivý terén a k tomu nezřídka nepřátelská palba, zátaras, miny a další ohrožení. Na neuvěřitelné výkony zdravotnic, které na východní frontě druhé světové války dokázaly v neforemné uniformě a se zbraní tahat za každého počasí raněné chlapy z bojiště, vzpomínají mnozí veteráni. Na západní frontě v té době

již sloužily k odsunu raněných obrněné transportéry.

Československá armáda měla v poválečném období k dispozici zdravotnické verze obrněných transportérů OT-810, OT-62 i OT-64. Důvodem nasazení uvedených vozidel byla rovněž ochrana před následky použití zbraní hromadného ničení, s nimiž se tehdy reálně počítalo. Poté následovala zdravotnická verze BVP-1, která vyniká průchodivostí v terénu a nízkou siluetou. V nedávné době vyrazilo do Afghánistánu zdravotní provedení kolového obrněného vozidla LMV (Iveco).

Koncem minulého roku byla zavedena do výzbroje naší armády zdravotnická verze kolového obrněného vozidla Pandur II jako KOT-Zdr.

Kolový obrněný transportér – zdravotnický je určen pro:

- zajištění zdravotnického zabezpečení pro jednotky pozemních sil provádějící bojové a speciální mise při vojenském i nevojenském ohrožení České republiky,
- zvýšení schopnosti plnit požadavky kladené na zdravotnické služby.

Kolový obrněný transportér – zdravotnický kromě své evakuační funkce umožňuje provedení mimořádných léčebných zákroků v prostoru bojové činnosti na místě

nakládání raněných nebo v případě poruchy techniky a také poskytnutí neodkladné zdravotní péče přímo v pohybujícím se vozidle.

Technický popis

Kolový obrněný transportér – zdravotnický je podle technické specifikace určen pro polní zdravotnickou službu jako součást odsunových kapacit zejména na nejnižším zdravotnickém stupni. Musí zabezpečit rychlý a bezpečný odsun raněných a nemocných na vyšší zdravotnické etapy a umožňovat poskytnutí rychlé a účinné první pomoci v polních podmínkách. Osádka sestává ze tří osob – velitele družstva, zdravotníka a řidiče, který současně plní funkci buď sběrače raněných, nebo obsluhy nabíjecího soustrojí. Vozidlo umožňuje přepravu tříčlenné osádky a raněných, a to v konfiguraci čtyři ležící (nebo osm sedících) nebo dva ležící a čtyři sedící. Vozidlo má krycí název AMBULANCE.

Kolový obrněný transportér – zdravotnický je obojživelný, tj. schopný překonávat vodní překážky plavbou bez nutnosti použití přídatných prostředků. Vozidlo má znak náprav 8×8 se stálým pohonem kol 1., 3. a 4. nápravy s možností aktivace/deaktivace pohonu kol 2. nápravy – ručně nebo automaticky (systém ADM – Automatic Drivetrain Management). Vyznačuje se vysokou manévrovatelností, pohyblivostí a průchodivostí a poskytuje dostatečnou balistickou ochranu osádky a raněných. Uspořádání vnitřního prostoru vozidla je následující: řidičský a motorpřevodový prostor vpředu a zadní část vozidla přizpůsobena pro speciální nástavbu s vhodným přístupem. Kolový obrněný transportér – zdravotnický je schopen následovat bojové jednotky a identifikovat raněné ve dne i v noci a za snížené viditelnosti, poskytovat předlékařskou pomoc a v případě nouze také akutní lékařské zákroky ve stojícím vozidle

Pandur II

zdravotnický

a zajistit rychlý převoz raněných pod pancéřovou ochranou z místa bojové činnosti do prostoru první pomoci.

Kolový obrněný transportér – zdravotnický je v souladu se zněním § 3 vyhlášky MO č. 274/1999 Sb. zařazen do kategorie vojenských vozidel „vojenské zvláštní vozidlo-kolový záchranářský prostředek VZV-KZP“.

Balistická ochrana obvodového pláště a stropu vozidla má základní úroveň

balistické ochrany 2 podle STANAG 4569. Podvozková skupina a podlaha vozidla zabezpečují ochranu osádky proti tlakem aktivované explozi o hmotnosti trhaviny 8 kg (tlaková protitanková mina) pod některým kolem, tj. na úrovni hladiny 3a podle STANAG 4569.

Ve vozidle je zabudován automatický protipožární systém KIDDE-DEUGRA. Protipožární zařízení zajišťuje samostatně ochranu motorpřevodového prostoru a prostoru osádky a speciální nástavby. Dále jsou ve výstroji vozidla dva hasicí přístroje ve zdravotní nástavbě, další dva v přepravní schránce v horní části korby a jeden v prostoru řidiče. Hasivem je suchý prášek Furex ABC 40.

Ve výbavě vozidla jsou multispektrální masky, konkrétně Souprava masky letní kolového obrněného vozidla SML-KOV a Souprava masky zimní kolového obrněného vozidla SMZ-KOV.

Vozidlo splňuje požadavky na kolektivní ochranu osádky včetně přepravovaných raněných a celkově bezproblémovou činnost při překonávání území v podmínkách použití ZHN, radioaktivní, chemické a biologické kontaminace. Součástí výbavy jsou detektory varovného systému OPZHN v následujícím složení: rychlý detektor vysoce toxických látek RAID-XP,

přístroj pro kontrolu úrovně radiace a interoperabilita bojového informačního systému BVIS.

Pohonnou soustavu tvoří powerpack jako jeden montážní celek sestávající z motoru, automatické převodovky a jejích hlavních zabezpečujících soustav. Vznětový motor Diesel ISLe T450 značky CUMMINS má jmenovitý výkon 335 kW při 2 000 ot/min. Převodovka ZF 6HP620 D Plus je automatická. Pomocí kardanových hřídel zajišťuje pohon všech náprav. Umožňuje ruční nebo automatické zařazení/vyřazení uzávěrek diferenciálů mezinápravových a nápravových rozvodovek, dále zapojení a odpojení pohonu vodometů nezávisle na pohonu kol. Vozidlo je vybaveno systémem ABS.

Tlak v bezdušových pneumatikách o rozměrech 365/80 R 20 s průměrem 1 096 mm a šířkou 372 mm lze měnit během jízdy pomocí systému centrálního huštění pneumatik CTIS. Na discích kol se nalézají dojezdové obruče (run flat) značky Hutchinson, které umožňují jízdu i po destrukci pneumatiky.

Velitel družstva může pozorovat okolí pomocí tří periskopů typu M27+ a termovizní kamery. Ta je umístěna vně nad stropem korby na pohyblivém stativu. Velitel je s ní schopen detekovat cíle na vzdálenost až tři kilometrů. Výstup z kamery je zobrazen na terminálu CDU systému BVIS v prostoru velitele. Řidič může pozorovat okolí přímo z otevřeného poklopu, dále dvěma periskopy typu M27+ a kombinovaným denním/nočním pozorovacím přístrojem značky Meopta CDND-1, který může pracovat v aktivním i pasivním režimu.

Zdravotník může sledovat okolí na obrazovkách uzavřeného televizního okruhu, který disponuje třemi CCD kompaktními kamerami značky ORLACO.

Ke komunikaci slouží dva systémy. První je komunikační systém pro bojiště, který může fungovat jako součást bojové rádiové sítě nebo taktického dálkového systému, pomocí rádiové stanice VKV. Ta může vysílat a přijímat hlasovou a datovou komunikaci v utajeném nebo neutajeném režimu na místě, za přesunu a při vedení bojové činnosti. Pro komunikaci ve vozidle slouží univerzální komunikační zařízení pro vnitřní hlasové spojení.

Bojový informační systém využívá počítač typu DOLCH, který předává informace na terminál velitele vozidla. Dále je napojen na systém diagnostiky.

Základ zdravotnického vybavení tvoří dvě kyslíkové lahve, ruční křísící přístroj, dva automatické resuscitační přístroje, tonometr, digitální pulzní oximetr, dvě přetlakové infuzní manžety, defibrilátor a dvě odsávačky.

Vozidlo je dále vybaveno kombinovaným navigačním systémem a filtroventilačním zařízením.

Podvozková pohonná soustava jsou identické s bojovou verzí panduru (A report 5 a 6/2011).

Text: Martin Koller
Foto: Jan Kouba

Hlavní takticko-technická data

Výška	3 012 mm
Šířka	2 959 mm
Délka	8 015 mm
Bojová hmotnost	20 800 kg
Maximální rychlost na komunikaci	105 km/h
Minimální rychlost při jízdě vpřed	4 km/h
Maximální úhel stoupání	35°
Rychlost plavby vpřed	10 km/h
Jízdní dosah	700 km
Překročivost	2 200 mm
Výstupnost	600 mm
Jízda v bočním náklonu	25°
Nájezdový úhel přední/zadní	41°/38°
Největší obrysový průměr zatáčení	22,0 m
Největší obrysový průměr zatáčení s brzdou řízení	17,5 m
Výkon motoru	335 kW

Trojí povídání o dnešku a zítřku na základně letectva v Sedleci, Vícevicích u Náměště nad Oslavou

Změny u kormidla

Řečeno sportovní terminologií, „dvaadvacítka“ výrazně pozměnila sestavu. Na klíčových postech 22. základny letectva Sedlec, Vícevice u Náměště nad Oslavou – zástupce velitele, náčelníka štábu, velitele křídla, velitele vrtulníkové letky – došlo k výměně hráčů. Tým si od nových posil slibuje ofenzivnější pojetí. Již v počátečních utkáních sezóny naznačili, že budou pro mančaft přínosem. Co tomu říkají oni?

„Biskajská“ 22. základna letectva se nachází pět kilometrů jihozápadně od jihomoravské Náměště nad Oslavou. Se stávajícími zhruba devíti sty vojáky, vojákyněmi a civilními pracovníky, organizačně začleněnými do štábu základny, tří letek (vrtulníkové, výcvikové, oprav letecké techniky) a do tří praporů (zabezpečení velení, bojového zabezpečení, logistické podpory), je druhým největším zaměstnavatelem tamního regionu. Svoji činnost oficiálně zahájila po reorganizaci 32. základny taktického letectva dne 2. prosince 2003. Mezi její tři hlavní úkoly patří letecký výcvik na cvičných proudových letounech Aero L-39ZA Albatros, přímá letecká podpora pozemních jednotek, tzv. CAS (Close Air Support) bitevními vrtulníky Mi-24/35 a výcvik předsunutých leteckých návodčích (FAC – Forward Air Controller).

„Fakové“ a další potenciál

Tři roky na velitelství vzdušných sil NATO (HQ AAC – Headquarters Allied Air

Command) v německém Ramsteinu utekly jako voda a plukovník Miroslav Svoboda se ocitl na další křižovatce svojí vojenské praxe. Jedna směřovka mířila do Prahy na Generální štáb AČR, druhá na základnu letectva u Náměště nad Oslavou. „Nabídka velitele náměšťské základny plukovníka gšt. Libora Štefánika byla nejbližší mým představám. Jsem prakticky zaměřený člověk a vytušil jsem, že tady budu mít velký prostor k realizaci. Navíc jsem mohl pokračovat v činnosti, kterou jsem dělal na aliančním velitelství, a to koordinovat výcvik a nasazení předsunutých leteckých návodčích,“ vzpomíná plk. Svoboda na srpen loňského roku, kdy byl ustanoven do pozice zástupce velitele základny letectva. Uplynulých sedm měsíců ve funkci pro něho bylo o to složitější, že ještě před jeho nástupem k útvaru odjel velitel základny na roční misi do Afghánistánu a on se stal nejvyšší postaveným velícím důstojníkem letecké základny.

Jedna z jeho počátečních vizí měla zvýšit spolupráci s aliančními partnery.

„Součinnost příslušníků náměšťské základny s jednotkami a institucemi NATO lze hodnotit pozitivně. Moje snaha však směřuje k tomu, aby již existující procesy maximálně efektivně fungovaly. Samozřejmě, že ve prospěch všech zainteresovaných stran. Dáte svůj díl, dostanete profesní benefit,“ konstatuje plukovník Svoboda.

První zkouška tohoto typu se blíží – cvičení Ramstein Rover 2012, které by se na 22. zL mělo uskutečnit ve dnech 10. až 25. září. „Cílem tohoto aliančního cvičení je zdokonalit úroveň dovedností předsunutých leteckých návodčích a pilotů před jejich nasazením v misi ISAF. Organizace cvičení je v současné době v přípravné fázi a zatím registrujeme zájem profesionálů ze třinácti ozbrojených sil zemí NATO. Pokud vše půjde podle plánu, účastnit by se mohly například vzdušné síly Spojených států s bitevními letouny A-10 Thunderbolt nebo turecké letectvo s víceúčelovými stíhačkami F-16 Fighting Falcon,“ říká zástupce velitele základny a vzápětí

